

EEN BRIEF UIT OOSTENDE OVER DE "SLAG BIJ NIEUWPOORT" (1600).

"... So periculeusen volcomen veldtslagh en is niet ghegeven in dese landen in hondert jaren ...", verzucht Johannes Wtenbogaert, een gevierd geestelijke uit Den Haag, die een belangrijk aandeel had in de voornaamste gebeurtenissen van het eerste kwart van de zeventiende eeuw. Hij vergezelde o.m. Prins Maurits van 1599 tot 1614 op zijn veldtochten als predikant bij het leger. Zijn briefwisseling, gedeeltelijk bewaard gebleven, werd verzameld en met aantekeningen uitgegeven door H.C. Rogge, onder de titel : "Brieven en onuitgegeven stukken van Johannes Wtenbogaert" (Utrecht, Kemink en Zoon, 1868), in de reeks "Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap, gevestigd te Utrecht", nr. 11). In deel I (1584-1618-, blz. 46-51, vonden wij een enthousiast verslag, geschreven te Oostende op 3 juli 1600, over de Slag van Nieuwpoort. Enkele uittreksels :

... De slach is gheschiet niet wijt van Nieuport, ten deele binnens duyns, in duyn ende op 't strande, met grote ongelegenthey, als men dencken mach... 't Getal datter de vyandt ghelaeten heeft is noch onbekent, sijn Excell. seyde van van vijf duysent, ecnighe meer, eenighe min. Dit is waer datter over de hondert vendelen sijn in de stadt ghebracht, ende soo wel de duynen als strant van Nieuport af tot Oostende toe vol dooden. Doch hebben wij oock veel volck ghelaeten ende veel capiteynen, uytgenomen de heere Veer (1) (die gequetst is), zyn alle onse Hoofden ghesont ... Somma het is een bloedige, doch heerlijcke victorie, ons dunckt noch dattet een droom is... Mijn hert, mijn mondt ende mijn penne is vol, ende evenwel en weet ick niet wat meer schrojven... In de helle heeft (God) ons geleyt ende weder uytgebracht.

In Oostende desen derden Julij 1600.

J. Wtenbogaert

E. Smissaert

OVER PROF. DEPT.

Aen de nagedachtenis van Prof. Dr. G.G. Dept (Oostende, 1900 - Gent, 1946) werd in deel I van het "Nationaal Biografisch Woordenboek" (Brussel, 1964), kol. 404-406, door M.E. Dumont een notitie gewijd. Dept doceerde in de faculteit Letteren en Wijsbegeerte de vakken die op de aardrijkskunde betrekking hebben, alsmede de begrippen van de historische kritiek. Het was zijn grote verdienste de methode voor de studie van de historische aardrijkskunde van Vlaanderen vast te leggen. Onder zijn leiding promoveerde onze medewerker D. Farasyn in 1946 met als proefschrift : "De evolutie van Oostende en het Oostendsche in de 18e eeuw".

E. Smissaert

MOLENAARSTERMEN EN MOLENGESCHIEDENIS.

Als proefschrift ter verkrijging van de graad van doctor in de Letteren aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen verscheen van Johannes P.A. Stroop, Molenaarstermen en molengeschiedenis. Een onderzoek naar herkomst, ouderdom en verbreiding van de benamingen voor enkele molenonderdelen in verband met de geschiedenis van de water- en windmolen in de Nederlanden. Nijmegen, Rodopi, 1977, XVII-279 blz., met bibliografie en woordregister. "De Nederlanden" omvat ook Vlaanderen, hoewel Oostendse molens niet vermeld worden.

E. Smissaert

(1) Sir Francis Vere